

Å snu inn i ett nytt år

Mørket omslutter tilværelsen lunt, kanskje er det et hvitt snødekke utenfor ditt vindu – eller det stormer. Snart snur vi inn i et nytt år. Januar kommer igjen sammen med første arbeidsdag i det nye året. Kalenderen snur vi og begynner på ny, kanskje skal en trend eller kinkig kommuneøkonomi snus, men i livet kan vi ikke snu og gå tilbake. Livet går fremover og ingen har lagt opp veien for oss som diktet «Din veg» av Olav H. Hauge henstiller til. Men det vi kan, er å ta et steg til siden, stoppe opp og kjenne etter. Kanskje velger vi å snu en retning eller ta en annen vei. Litteratur og musikk er for mange gode kilder til ettertanke og refleksjoner.

Særlig interessant er det jo at allmenn- og samfunnsmedisinere er aktive kulturbrukere.

Nylenna og Aasland fant i en undersøkelse fra 2010 at de kulturelt mest aktive legene også er mest tilfreds med både jobben og livet for øvrig. De har dessuten best selvvalgt helse. Undersøkelsen viser også at leger leser noe mer enn andre akademikere, både når det gjelder faglitteratur og annen litteratur, inkludert aviser (1).

I tillegg til å være en kilde til gode leseropplevelser, kan skjønnlitteratur også ha medisinsk relevans. Begreper og teorier innen litteraturvitenskap kan gi nye perspektiver for klinisk medisin og lege-pasient-forholdet (2).

Tradisjonen tro har vi i *Utposten* laget et julenummer med et «utenomfaglig» gjennomgangstema. Denne gangen byr kolleger rundt om i landet raust på sine inntrykk, tanker, følelser og minner knyttet til litteratur og musikk.

Vi får innblikk og invitasjoner til å lese, se og lytte. De forteller om litteratur-, film- og musikkopplevelser som har betydd eller fortsatt betyr noe spesielt for dem, og som har satt tanker og følelser i sving – som de ønsker å dele med oss.

For meg kan en god bok, musikk eller et dikt oppleves som en fristund, en verden å reise til, refleksjoner over tilværelsen, drømmer og håp. Sist leste bok var *Svøm med dem som drukner* av Lars Mytting, en utrolig og underfundig historie om et mysterium og en manns søken etter sin historie. Neste bok i stabelen på nattbordet er *Mi briljante venninne* av Elena Ferrante. Jeg gleder meg spesielt over bøkene. I bøkene finnes kunnskap, bekreftelser og nye vinklinger, pluss spennende historier. Når det gjelder musikk og poesi er gode tips kjærkomment.

Året heller mot slutten, og et nytt er på vei. 2015 har vært preget av de store hendelsene i verden som Syriakrigen og flyktningkrisen, og de mindre, men viktige hendelsene som valgkamp på høsten. Mange mener mye og vil mangt, men en ting er sikkert: Vår velferd gir oss tid og rom til å sette oss ned og nyte en god bok, lytte til musikk og la freden senke seg i sjel og sinn. Det må verdsettes.

Jeg håper du har det varmt og godt, og er åpen for andres refleksjoner.

Vi i redaksjonen benytter anledningen til å ønske alle våre lesere en riktig god jul og mange gode stunder i det nye året!

KRISTINE ASMERVIK

REFERANSER

1. M. Nylenna, O. G. Aasland: Kulturell og musikalsk aktivitet blant norske leger, Tidsskr. Nor. Legeforen. 2013; 133: 1307–9. <http://tidsskriftet.no/article/3027561>
2. J. C. Frich: Litteratur og medisin, Tidsskr. Nor. Lægeforen. 2005; 125: 3406

Din veg

Ingen har varda den vegen
du skal gå
ut i det ukjende,
ut i det blå
Dette er din veg.
Berre du
skal gå han.
Og det er
uråd å snu.
Og ikkje vardar du vegen,
du hell.
Og vinden stryk ut ditt far
i aude fjell.

OLAV H. HAUGE